

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Præmittitur quod apud omnes est certum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

DISPUTATIO PRIMA.
DE SCIENTIA DEI
secundum se.

Riusquam de scientia Dei respectu possibilium & futurorum contingentium disputemus, & celebriores hujus temporis controversias discutiamus & resolvamus; aliqua de scientia Dei in communi & secundum se, præmittenda esse censuimus; ejusque existentiam, quidditatem, ac divisionem, declarare, variasque ejus doctes & prærogativas, quibus supra scientiam humanam & angelicam eminet, exponere, necessarium esse duximus. Agendum etiam hic esset, ad complementum hujus disputationis, de objecto tam motivo quam terminativo divinæ scientiæ, nisi in Tractatu de attributis de hoc fusè pertractassemus, unde ne eadem sapientis & inutiliter repetantur, ad hunc locum Lectorem remittimus.

Disp. 2.
art. 5.

ARTICVLVS PRIMVS.

An sit in Deo propriè scientia, & in ordine ad quæ objecta?

§. I.

Præmittitur quod apud omnes est certum.

Certum est scientiam in Deo propriè reperiri, Csi ly, propriè, sumatur contrapositivè ad metaphoricè: sic enim sumpta scientia nihil aliud est quam cognitio certa & evidens: hanc autem in Deo reperiri manifestum est, cum talis cognitio sit perfectio simpliciter simplex, nullam in suo conceptu involvens imperfectionem. Unde Ethier 14. dicitur, *Domine qui habes omnium scientiam.* Psal. 138. *Mirabilis facta est scientia tua.* Et ad Roman. 11. *O altitudo divinarum sapientia & scientia Dei!*

Id etiam demonstrat D. Thomas hic art. 1. & quæst. 2. de veritate art. 2. egregià ratione, quæ potest sub hac forma proponi. Deus est substantia summè immaterialis, & ab omni consortio materiæ segregata: Ergo & perfectissimè sciens & intelligens. Consequentia probatur: Quotò aliqua substantia est magis immaterialis, & magis elevata supra conditiones materiæ, tantò magis est cognoscitiva: Ergo si Deus sit substantia summè immaterialis &c. est etiam perfectissimè sciens & intelligens. Consequentia patet, Antecedens probatur primò ex Aristotele 2. de anima textu 112. ubi docet, quòd plantæ non sunt cognoscitivæ, sicut animalia, quia eorum forma est magis materialis, & minùs elevata supra conditiones materiæ. Hinc etiam provenit quòd inter sensus externos, visus, utpote immaterialior, elicit operationes nobiliores, & est magis cognoscitivus, quam tactus, alique sensus externi; & quòd inter substantias creatas, natura Angelica, utpote magis elevata supra materiam, est perfectiori modo intelligens: qua de causa supremi illi spiritus, *Intelligentia* nuncupantur, Inter

Tom. I.

A ipsos etiam homines, illi qui sunt crassiores, & magis immergi materiæ, ut plurimum sunt minùs ingeniosi, & minùs idonei ad scientias; quia moles corporea hebetat & obtundit acumen ingenij, sive, ut loquitur Scriptura, *Corpus quod corrumpitur, aggravat animam.* &c.

Secundò probatur idem Antecedens: Vita, ut docetur in libris de anima, nihil aliud est quam elevatio formæ supra materiam: Ergo cum intelligere sit perfectissimus gradus vitæ, oriri debet ex summa immaterialitate, & perfectissima elevatione supra materiam.

Tertio probatur: Natura intellectualis tantæ est amplitudinis, & universalitatis, ut possit recipere formas omnium rerum, in esse saltem intentionali & intelligibili; unde communiter dicitur, quòd *intellectus intelligendo fit omnia*: materia autem cum sit radix limitationis, & principium individuationis, contrahit, & limitat amplitudinem, & universalitatem formarum, & facit ut una natura non possit recipere formas, & perfectiones aliarum, etiam in esse intelligibili: Sicut ergo materia est impedimentum cognitionis, ita immaterialitas ex adverso, est causa, & radix scientiæ, & intellectualitatis. Unde egregiè Tertullianus: *Opimitas sapientiam impedit, exilitas expedit.* De quo plura in Tractatu de attributis.

Non potest ergo revocari in dubium, in Deo reperiri propriè scientiam, prout scientia propriè, idem est ac non metaphoricè talis: unde solum est difficultas, an Dei cognitio sit propriè scientia, prout ly, propriè, sumitur contrapositivè ad communiter, & respectu quorum objectorum?

§. II.

Utraque difficultas triplici conclusione resolvitur.

Dico primò: Dei cognitio est scientia propriè & strictè, & non solum largè, & impropriè. Est contra Vazquem 1. parte disp. 4. num. 9. & disp. 83. cap. 7. num. 48.

Probatur breviter ratione fundamentali. Cognitio evidens & certa rei per causam, est propriè & strictè scientifica: Sed hujusmodi cognitio reperitur in Deo: Ergo invenitur in ipso scientia strictè & propriè. Minor patet, Major autem probatur. Talis cognitio non est artis, quæ erga factibilia versatur, modo practico & factivo; nec prudentiæ, quæ non est circa agibilia, tradendo agendorum regulas: nec fidei, vel opinionis, cum fides importet obscuritatem, & opinio incertitudinem: nec intellectus principiorum, nam lumen principiorum, non est cognitio effectûs per causam, sed solius cause cognitio: Ergo est cognitio propriè & strictè scientifica.

Probatur secundò: Omnis perfectio quæ in suo conceptu formali non dicit imperfectionem, convenit formaliter Deo: Sed cognitio strictè &

A a iij

31

41

Lib. de
anima
cap. 20.
Disp. 2.
art. 2.
§. 1.

51

61